

ЗАКОН

о уређењу тржишта пољопривредних производа

"Службени гласник РС", број 67 од 2. јула 2021.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређења

Члан 1.

Овим законом уређују се захтеви и мере уређења тржишта пољопривредних производа, трговина са другим државама, као и друга питања од значаја за уређење тржишта пољопривредних производа.

Дефиниције

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) интервентна цена јесте јединична вредност пољопривредног производа изражена у новцу, по којој се откупљује пољопривредни производ у јавној интервенцији;
- 2) корисник мера уређења тржишта јесте физичко лице, предузетник или правно лице које обавља активности, послове, односно делатности у секторима из члана 3. став 1. овог закона и остварује право на мере уређења тржишта;
- 3) необавезна напомена са унапред одређеном садржином (у даљем тексту: необавезна резервисана напомена) јесте навод на амбалажи производа који додатно истиче поједине специфичне и препознатљиве особине производа, ради информисања потрошача;
- 4) први откупљивач сировог млека јесте правно лице или предузетник који има регистрован, односно одобрен објекат у складу са законом којим се уређује ветеринарство и који купује сирово млеко непосредно од произвођача ради сакупљања, обраде, прераде или продаје другом правном лицу, односно предузетнику који се бави обрадом, односно прерадом млека или других млечних производа;
- 5) Регистар трговаца воћем и поврћем (у даљем тексту: Регистар трговаца) јесте електронска база података о трговцима воћем и поврћем коју води министарство надлежно за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство);
- 6) репрезентативно тржиште јесте део тржишта који својим уделом чини репрезентативни статистички узорак;
- 7) референтна цена јесте јединична вредност пољопривредних производа на основу које се одлучује о покретању, односно престанку интервенције на тржишту, изражена у новцу;
- 8) трговац воћем и поврћем јесте предузетник или правно лице које купује, продаје, увози или извози свеже воће и поврће које је предмет тржишних стандарда, са циљем стављања на тржиште у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 9) тржишна година јесте временски период у којем се спроводе одређени захтеви и мере уређења тржишта;
- 10) тржишна цена јесте јединична вредност пољопривредног производа која се формира на тржишту на основу понуде и тражње, изражена у новцу;
- 11) тржишни поремећај јесте нарушавање односа понуде и тражње на унутрашњем или иностраном тржишту;

12) тржишни стандарди за пољопривредне производе (у даљем тексту: тржишни стандарди) јесу карактеристике пољопривредних производа на основу којих се утврђује да производи одговарају својој класи или категорији у коју су разврстани.

Листа производа

Члан 3.

Уређење тржишта пољопривредних производа обухвата производе у следећим секторима:

- 1) житарице;
- 2) шећер;
- 3) суво крмно биље;
- 4) семе;
- 5) хмељ;
- 6) воће и поврће;
- 7) прерађевине од воћа и поврћа;
- 8) вино;
- 9) живо биље и цвеће;
- 10) дукан;
- 11) говеђе и телеће месо;
- 12) млеко и млечни производи;
- 13) свињско месо;
- 14) овчије и козије месо;
- 15) јаја;
- 16) живинско месо;
- 17) пчелињи производи;
- 18) други сектори.

Влада утврђује листу производа у секторима из става 1. овог члана.

Тржишна година

Члан 4.

Тржишна година за сектор:

- 1) воћа и поврћа и прерађевина од воћа и поврћа је од 1. јануара до 31. децембра текуће године;
- 2) житарица, и то:

- (1) стрних жита је од 1. јула текуће године до 30. јуна наредне године;
- (2) кукуруза је од 1. октобра текуће године до 30. септембра наредне године;
- 3) млека и млечних производа је од 1. јула текуће године до 30. јуна наредне године;
- 4) семена је од 1. јула текуће године до 30. јуна наредне године;
- 5) вина је од 1. августа текуће године до 31. јула наредне године;
- 6) шећера је од 1. октобра текуће године до 30. септембра наредне године;
- 7) других сектора, и то:

- (1) банана је од 1. јануара до 31. децембра текуће године;
- (2) маслиновог уља и стоних маслина је од 1. јула текуће године до 30. јуна наредне године;
- (3) лана и конопље је од 1. јула текуће године до 30. јуна наредне године;
- (4) пиринча је од 1. септембра текуће године до 31. августа наредне године;
- (5) уљарица је од 1. октобра текуће године до 30. септембра наредне године.

Министар надлежан за послове пољопривреде (у даљем тексту: министар) прописује временски период тржишних година за друге секторе из члана 3. став 1. овог закона.

Систем тржишних информација пољопривреде Србије

Члан 5.

Систем тржишних информација пољопривреде Србије (у даљем тексту: СТИПС) организује се и развија ради прикупљања, обраде и коришћења података о ценама на мало и велико и количинама одређених пољопривредних производа и ценама инпута са домаћег репрезентативног тржишта, као и извештавања и размене података и информација са надлежним установама и службама у пољопривреди у Републици Србији и другим државама и међународним организацијама.

Органи државне управе, аутономне покрајине, јединица локалне самоуправе, као и правна лица, установе и друге организације од значаја за пољопривреду дужни су да податке из става 1. овог члана достављају Министарству.

Репрезентативно тржиште из става 1. овог члана одређује се на основу обима производње, односно промета одређених пољопривредних производа.

Средства за функционисање СТИПС обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Министар ближе прописује организацију СТИПС, начин прикупљања, обраде, коришћења и достављања података, субјекте који достављају податке, врсте података и рок за њихово достављање, услове и начин одређивања репрезентативних тржишта, период извештавања, као и производе који су предмет извештавања.

II. ЗАХТЕВИ И МЕРЕ УРЕЂЕЊА ТРЖИШТА

1. Захтеви уређења тржишта

Обухват захтева уређења тржишта

Члан 6.

Захтеви који се односе на уређење тржишта пољопривредних производа обухватају:

- 1) захтеве за стављање пољопривредних производа на тржиште;
- 2) посебне захтеве у појединим секторима;
- 3) захтеве и правила који се односе на произвођачке организације, удружења произвођачких организација и међугранске организације;
- 4) прилагођавање понуде у сектору вина;
- 5) уговорне односе у складу са овим законом.

а) Захтеви за стављање пољопривредних производа на тржиште

Тржишни стандарди и други захтеви за стављање пољопривредних производа на тржиште

Члан 7.

Пољопривредни производи за које су прописани тржишни стандарди и други захтеви за стављање пољопривредних производа на тржиште стављају се на тржиште само ако су у складу са прописаним тржишним стандардима и другим захтевима за стављање пољопривредних производа на тржиште и ако испуњавају услове прописане законом којим се уређује безбедност хране.

Тржишни стандарди прописују се за секторе из члана 3. став 1. тач. 5)–7), тачка 9), тач. 15) и 16) и тачка 18) овог закона.

Тржишни стандарди из става 2. овог члана прописују се према врсти пољопривредних производа и њиховим карактеристикама, на основу следећих критеријума:

- 1) класификације, односно категоризације;
- 2) врсте, биљне сорте, расе животиња, комерцијалног типа, односно комерцијалне врсте;
- 3) изгледа, конзистентности, својства производа и процента учешћа воде;
- 4) посебних састојака који се употребљавају у производњи;
- 5) начина гајења и метода производње;
- 6) учесталости сакупљања, испоруке, чувања, обраде, начина и температуре конзервисања;
- 7) складиштења и превоза;
- 8) места производње, односно порекла, осим за живинско месо;
- 9) ограничења везаних за употребу одређених састојака и поступака;
- 10) услова одлагања, чувања, промета и коришћења производа;
- 11) додатних захтева за означавање.

Изузетно од става 1. овог члана, пољопривредни производи који се стављају на тржиште не морају да буду усклађени са тржишним стандардима у следећим секторима:

- 1) у сектору хмеља под условом да:
 - (1) је хмељ убран на земљишту које је у власништву пиваре и користи се у природном или прерађеном стању;

(2) су производи добијени од хмеља прерађени у име и за рачун пиваре под условом да их пивара користи у својој производњи;

(3) су хмељ и производи добијени од хмеља паковани у мала паковања за сопствене потребе физичких лица;

(4) су производи добијени од изомеризованих производа од хмеља;

2) у сектору воћа и поврћа под условом да:

(1) су означени речима: „намењени за прераду” или „за исхрану животиња” или другу непрехрамбену употребу;

(2) су очишћени или нарезани и на тај начин припремљени за јело или спремни за кување;

(3) се стављају на тржиште као јестиве клице разврстане као воће и поврће;

(4) их произвођач продаје или испоручује у објекте за припрему и паковање или у објекте за складиштење или отпрема са свог пољопривредног газдинства у објекте за припрему и паковање;

(5) се отпремају из објеката за складиштење у објекте за припрему и паковање;

(6) произвођач директно продаје пољопривредне производе крајњем потрошачу на пољопривредном газдинству или на пијаци;

(7) пољопривредне производе на тржиште ставља предузетник који обавља трговину на мало;

(8) су разврстани у самоникле печурке, капар, горки бадем у љусци, бадем без љуске, лешник без љуске, обични орах без љуске, пистаће, језгра борове шишарке (пиније), макадамски орах, хикори орах, сушене банане, сушене агруме, мешавине тропског језграстог воћа, мешавине осталог језграстог воћа и шафран у складу са прописом којим се уређује царинска тарифа;

3) у сектору јаја под условом да их произвођач директно продаје крајњем потрошачу на пољопривредном газдинству или на пијаци.

Други захтеви за стављање пољопривредних производа на тржиште обухватају употребу:

1) прописаних дефиниција, ознака и продајних назива за пољопривредне производе који се стављају на тржиште у секторима из члана 3. став 1. тач. 11) и 12), тач. 15) и 16) и тачка 18) овог закона;

2) необавезне резервисане напомене које се користе ради информисања потрошача о посебним препознатљивим карактеристикама пољопривредних производа из сектора из члана 3. став 1. тач. 15) и 16) и тачка 18) овог закона.

Осим захтева из става 5. овог члана, пољопривредни производи морају да буду декларисани у складу са прописом којим се уређује декларисање, означавање и рекламирање хране.

Пољопривредни производи из става 2. овог члана, при увозу, односно извозу, морају да испуњавају тржишне стандарде прописане овим законом или тржишне стандарде које је Република Србија признала као еквивалентне, односно тржишне стандарде државе извоза, односно морају да буду у складу са условима посебног међународног споразума који се на њих примењује у Републици Србији.

Министар ближе прописује тржишне стандарде из става 2. овог члана, као и друге захтеве за стављање на тржиште пољопривредних производа.

Класирање трупова

Члан 8.

Пољопривредни производи из члана 3. став 1. тачка 11) и тачка 13) овог закона који се стављају на тржиште из објекта за клање морају бити трупови, полутке и четврти код којих је обављено класирање, категоризација и означавање (у даљем тексту: класирање).

Изузетно од става 1. овог члана, трупови, полутке и четврти који се стављају на тржиште не морају бити класирани ако:

1) потичу од животиња из сопствене производње власника објекта за клање за које није закључен уговор о купопродаји;

2) потичу из објекта за клање који не испуњава услове за обављање класирања у складу са овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;

3) свињски трупови потичу од аутохтоних раса домаћих животиња.

Класирање се обавља у објекту за клање под условом да:

1) је објекат одобрен у складу са законом којим се уређује ветеринарство;

2) објекат има одговарајућу опрему за класирање;

3) у објекту ради најмање једно запослено лице одговарајуће стручне спреме које је прошло обуку за обављање класирања (у даљем тексту: класификатор).

Одговорно лице у објекту из става 3. овог члана дужно је да евидентира податке о броју грла на којима је извршено класирање, као и податке о класама и ценама.

Подаци о броју грла на којима је извршено класирање, као и подаци о класама и ценама достављају се Министарству и контролном телу из члана 9. овог закона.

Министар ближе прописује минималан број закраних грла у објекту за клање за обављање класирања, начин обављања класирања, одговарајућу опрему за обављање класирања и услове за класификатора, као и начин прикупљања података о броју грла на којима је извршено класирање, о класама и о ценама, рокове достављања тих података и образац за достављање података о броју грла на којима је извршено класирање, као и о класама и о ценама.

Министар ближе прописује класе и категорије пољопривредних производа из сектора из члана 3. став 1. тачка 11) и тачка 13) овог закона и начин њиховог означавања, као и изглед ознака којима се означавају трупови, полутке и четврти.

Контрола и контролно тело

Члан 9.

Пољопривредни производи из сектора из члана 3. став 1. тачка 6) овог закона подлежу обавезној контроли усклађености са тржишним стандардима коју врши Министарство.

Контрола усклађености из става 1. овог члана је поступак провере усклађености пољопривредних производа са тржишним стандардима, који укључује издавање сертификата којим се усклађеност потврђује.

Пољопривредни производи из сектора из члана 3. став 1. тачка 11) и тачка 13) овог закона подлежу обавезној контроли поступка класирања коју врши Министарство.

Контрола поступка класирања из става 3. овог члана је поступак провере класирања пољопривредних производа, који укључује издавање потврде којом се потврђује исправност класирања.

За обављање послова из става 2. и става 4. овог члана министар може да овласти правно лице које је регистровано у Агенцији за привредне регистре, односно које је уписано у други одговарајући регистар у складу са посебним прописом, за обављање послова техничког испитивања и анализе и које испуњава услове у погледу опреме и стручног кадра (у даљем тексту: контролно тело).

Министар на захтев контролног тела решењем утврђује испуњеност услова из става 5. овог члана и овлашћује контролно тело за обављање послова у складу са овим законом.

Министарство објављује списак овлашћених контролних тела на својој интернет страници.

Министар решењем одлучује о престанку овлашћења из става 6. овог члана:

1) ако контролно тело престане да испуњава услове у складу са овим законом;

- 2) ако се утврде неправилности у раду контролног тела;
- 3) ако контролно тело не обавља послове у складу са датим овлашћењем;
- 4) на захтев контролног тела.

Решење из става 6. и става 8. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Влада утврђује висину накнаде за послове које обавља контролно тело.

Министар ближе прописује услове за контролно тело у погледу опреме и стручног кадра.

Начин обављања контроле усклађености, односно класирања

Члан 10.

Контрола усклађености пољопривредних производа са прописаним тржишним стандардима врши се на основу захтева трговца воћем и поврћем који се подноси Министарству или контролном телу.

Министарство или контролно тело проверава усклађеност пољопривредних производа у сектору воћа и поврћа са прописаним тржишним стандардима и издаје сертификат о усклађености свежег воћа и поврћа са тржишним стандардима (у даљем тексту: сертификат), који прати пољопривредни производ у сектору воћа и поврћа приликом стављања на тржиште.

Контрола поступка класирања врши се на основу захтева правног лица, односно предузетника који има одобрен објекат за клање у складу са законом којим се уређује ветеринарство, који се подноси Министарству или контролном телу.

Министарство или контролно тело контролише поступак класирања, потврђује исправност извршеног класирања издавањем потврде и о томе сачињава извештај.

Министарство, односно контролно тело евидентира следеће податке:

1) за тржишни стандард, и то о:

(1) спроведеним контролама усклађености са тржишним стандардима;

(2) издатим сертификатима;

2) за класирање, и то о:

(1) спроведеним контролама поступка класирања;

(2) издатим потврдама којима се потврђује исправност класирања.

Контролно тело дужно је да податке из става 5. тачка 1) овог члана уписује у евиденциони лист, који чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима.

Контролно тело дужно је да Министарству достави квартални збирни извештај о подацима из става 5. тачка 2) овог члана.

Министар ближе прописује начин спровођења контроле усклађености са прописаним тржишним стандардима, односно контроле поступка класирања и рокове за спровођење контроле, образац сертификата о усклађености свежег воћа и поврћа са тржишним стандардима, образац евиденционог листа о обављеним контролама усклађености са тржишним стандардима и образац збирног извештаја о спроведеним контролама поступка класирања и издатим потврдама којима се потврђује исправност класирања.

б) Посебни захтеви у појединим секторима

Посебни захтеви у сектору воћа и поврћа

Члан 11.

Трговац воћем и поврћем који ставља на тржиште свеже воће и поврће мора бити уписан у Регистар трговаца.

Регистар трговаца успоставља и води Министарство.

На захтев трговца воћем и поврћем, министар доноси решење о упису у Регистар трговаца, под условом да је трговац воћем и поврћем регистрован у Агенцији за привредне регистре.

Регистар трговаца нарочито садржи следеће податке:

1) опште податке о трговцу воћем и поврћем (пословно име, седиште, адреса, матични број, порески идентификациони број) са напоменом уколико је трговац воћем и поврћем овлашћен у складу са овим законом да спроводи контролу усклађености са прописаним тржишним стандардима и издаје сертификат за воће и поврће које ставља на тржиште;

2) податке о одговорном лицу (име и презиме, контакт подаци);

3) податке о делатности;

4) место у ланцу трговине (трговина на велико или мало);

5) тржишну вредност производње свежег воћа, односно поврћа;

6) податке о извршеном инспекцијском надзору;

7) податке о изреченим мерама ограничења или забране промета, односно утврђеним прекршајима у складу са овим законом;

8) податке о издатим сертификатима.

Подаци из става 4. тач. 1)–4) овог члана су јавни.

Регистар трговаца води се у електронској форми и може се повезивати са другим базама и регистрима Министарства и других надлежних органа.

Министар решењем брише трговца воћем и поврћем из Регистра трговаца ако:

1) трговац воћем и поврћем поднесе захтев за брисање из Регистра трговаца;

2) се утврди да трговац воћем и поврћем не испуњава услов за упис у Регистар трговаца;

3) се утврди да трговац воћем и поврћем поступа супротно одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Трговац воћем и поврћем дужан је да сваку промену података из става 4. тач. 1)–4) овог члана пријави Министарству у року од 30 дана од дана настале промене.

Решење из става 3. и става 7. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Регистра трговаца, као и образац захтева за упис у Регистар трговаца.

Овлашћени трговац воћем и поврћем

Члан 12.

На захтев трговца воћем и поврћем, министар решењем може да овласти трговца воћем и поврћем да спроводи контролу усклађености са прописаним тржишним стандардима и издаје сертификат за воће и поврће које тај трговац воћем и поврћем ставља на тржиште.

Овлашћење из става 1. овог члана издаје се трговцу воћем и поврћем под условом да:

1) је уписан у Регистар трговаца;

2) има најмање једно лице запослено на неодређено време за контролу усклађености воћа и поврћа са прописаним тржишним стандардима које је прошло обуку за контролу усклађености;

3) има одговарајућу опрему за вршење контроле усклађености воћа и поврћа са прописаним тржишним стандардима;

4) је после три године инспекцијског надзора сврстан у незнатан степен ризика, у складу са прописима којима се уређује инспекцијски надзор.

Податке о спроведеним контролама усклађености из става 1. овог члана овлашћени трговац воћем и поврћем дужан је да уписује у евиденциони лист из члана 10. овог закона, који чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима.

Решење из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује услове под којима се трговац воћем и поврћем овлашћује за спровођење контроле усклађености воћа и поврћа са прописаним тржишним стандардима и издавање сертификата за воће и поврће које ставља на тржиште, као и образац захтева за овлашћење трговца воћем и поврћем.

Посебни захтеви у сектору хмеља

Члан 13.

У сектору хмеља пољопривредни производи који се стављају на тржиште морају да имају сертификат за хмељ.

Сертификат из става 1. овог члана издаје Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад.

Пољопривредни произвођач који ставља на тржиште хмељ подноси Институту за ратарство и повртарство, Нови Сад захтев за издавање сертификата из става 1. овог члана.

Министар ближе прописује начин издавања и образац сертификата за хмељ.

Посебни захтеви у секторима шећера, млека и млечних производа и дувана

Члан 14.

Правно лице које обавља делатност производње у сектору шећера дужно је да Министарству доставља податке о оствареној и уговореној производњи шећерне репе, податке о производњи, продаји и залихама шећера, изоглукозе и других производа из сектора шећера, као и податке о ценама шећерне репе и шећера.

Први откупљивач сировог млека дужан је да Министарству достави податке о количини укупно откупљеног сировог млека.

Правно лице, односно предузетник који обавља делатност производње, обраде односно прераде у сектору дувана дужан је да Министарству доставља податке о ценама по типу дувана.

Министар ближе прописује начин и рокове за достављање података из ст. 1–3. овог члана, образац о тржишним подацима у сектору шећера, образац о количини откупљеног сировог млека и образац о ценама по типу дувана.

Посебни захтеви у сектору вина

Члан 15.

Производња, уређење тржишта, дефиниције производа, политика квалитета, ознаке и продајни називи за пољопривредне производе из сектора вина који се стављају на тржиште уређени су прописима којима се уређује вино и овим законом.

в) Захтеви и правила који се односе на произвођачке организације, удружења произвођачких организација и међугранске организације

Произвођачке организације

Члан 16.

Произвођачке организације могу оснивати пољопривредни произвођачи у секторима из члана 3. став 1. овог закона.

На захтев произвођачких организација из става 1. овог члана, министар доноси решење о признавању произвођачке организације, ако су испуњени услови из члана 17. овог закона.

Министарство води евиденцију о признатим произвођачким организацијама, која нарочито садржи следеће податке, и то: назив, седиште, контакт телефон, број решења о признавању, сектор у којем се оснива.

Министар укида решење о признавању произвођачке организације из става 2. овог члана ако произвођачка организација престане да испуњава услове у складу са овим законом, односно ако се утврди неправилност у раду признате произвођачке организације.

Решење из става 2. и става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар прописује начин вођења и образац евиденције о признатим произвођачким организацијама.

Услови за признавање произвођачке организације

Члан 17.

Услови за признавање произвођачке организације су:

- 1) да је правно лице основано од стране пољопривредних произвођача у секторима из члана 3. став 1. овог закона;
- 2) да је регистрована у Агенцији за привредне регистре;
- 3) да има одговарајући број чланова;
- 4) да остварује минимални обим или минималну вредност производње намењене тржишту;
- 5) да има статут;
- 6) да за своје чланове обавља најмање једну од следећих активности за пољопривредне производе из члана 3. став 1. овог закона, и то:

- (1) прераду;
- (2) дистрибуцију, односно превоз, укључујући даљинску трговину;
- (3) паковање, означавање или промоцију;
- (4) организацију контроле квалитета;
- (5) коришћење опреме, односно складишних простора;
- (6) управљање отпадом директно повезаним са производњом;
- (7) набавку потребних инпута;
- (8) све остале активности повезане са услугама којима се остварује један од циљева наведених у тачки 7) овог става;

- 7) да се оснива ради остваривања најмање једног од следећих циљева:

(1) планирање производње у складу са потребама потражње на тржишту и њено прилагођавање потражњи, посебно у погледу квалитета и количине производа;

- (2) концентрисање понуде и стављање на тржиште производа чланова организације, без посредника;
- (3) рационализација трошкова производње и повраћаја улагања у складу са стандардима заштите животне средине и стандардима добробити животиња, као и стабилизација произвођачких цена;
- (4) спровођење истраживања и покретање иницијатива о одрживим методама производње, иновативним праксама, конкурентности и праћењу тржишта;
- (5) промовисање и пружање техничке помоћи за примену узгојних пракси и производних техника, ради заштите животне средине, као и пракси и техника које поштују добробит животиња;
- (6) подстицање и пружање техничке помоћи за примену производних стандарда, побољшање квалитета производа и развој производа са ознакама географског порекла, као и производа са ознаком квалитета;
- (7) управљање споредним производима и отпадом, како би се заштитио квалитет воде, земљишта и природног окружења и сачувао или подстакао биодиверзитет;
- (8) допринос одрживом коришћењу природних ресурса и ублажавању штетних дејстава климатских промена;
- (9) развој иницијатива у области промоције и стављања на тржиште;
- (10) пружање техничке помоћи за коришћење терминских тржишта и система осигурања.

Произвођачка организација у сектору воћа и поврћа и сектору млека и млечних производа мора имати најмање један од три циља из става 1. тачка 7) подтач. 1)–3) овог члана.

Члан произвођачке организације у сектору воћа и поврћа може највише 25% од своје целокупне производње воћа и поврћа ставити на тржиште директно, а не преко произвођачке организације.

Министар ближе прописује услове за признавање и начин признавања произвођачке организације, као и образац захтева за признавање произвођачке организације.

Правила финансијске подршке за оснивање и почетак рада произвођачке организације

Члан 18.

Призната произвођачка организација може да оствари право на финансијску подршку за оснивање и првих пет година рада, ако има одобрен пословни план.

Одобравање пословног плана и утврђивање права на финансијску подршку из става 1. овог члана спроводи Министарство – Управа за аграрна плаћања (у даљем тексту: Управа), на основу захтева за финансијску подршку који подноси призната произвођачка организација.

Финансијска подршка из става 1. овог члана исплаћује се годишње, у паушалном износу, за првих пет година рада, уз постепено годишње смањивање финансијских средстава.

Финансијска подршка из става 1. овог члана исплаћује се као накнада дела трошкова са листе трошкова који се надокнађују у одређеном проценту за сваку годину, и то:

- 1) за прве две године рада 100% трошкова;
- 2) у трећој години рада 90% трошкова;
- 3) у четвртој години рада 85% трошкова;
- 4) у петој години рада 80% трошкова.

Министар ближе прописује начин подношења захтева и документацију која се доставља уз захтев за финансијску подршку, листу трошкова који се надокнађују, максимални износ финансијске подршке по годинама и за укупан петогодишњи период, као и образац захтева за финансијску подршку и образац пословног плана.

Обавезе произвођачких организација

Члан 19.

Произвођачка организација која остварује право на финансијску подршку дужна је да:

- 1) даје тачне податке и документацију за остваривање права на финансијску подршку;
- 2) спроводи одобрени пословни план;
- 3) наменски користи финансијску подршку;
- 4) врати исплаћена новчана средства ако су ненаменски коришћена, односно ако су исплаћена на основу нетачних података;
- 5) врати исплаћена новчана средства ако су неосновано исплаћена услед административне грешке;
- 6) чува документацију на основу које је остварила право на финансијску подршку најмање пет година од дана исплате новчаних средстава.

Произвођачка организација дужна је да врати исплаћену финансијску подршку, увећану за износ затезне камате у складу са законом, у року од 30 дана од дана правноснажности решења којим се утврђује обавеза да се изврши повраћај финансијске подршке, ако се не придржава обавеза из става 1. тач. 1)–4) овог члана.

Удружење произвођачких организација и међугранска организација

Члан 20.

Министар решењем признаје удружење произвођачких организација које је основано на иницијативу најмање две признате произвођачке организације у истом сектору из члана 3. става 1. овог закона.

Удружење произвођачких организација из става 1. овог члана може да спроводи било који циљ из члана 17. став 1. тачка 7) овог закона, као и да обавља све активности признате произвођачке организације.

Министар решењем признаје међугранску организацију која је основана на иницијативу признате произвођачке организације или удружења произвођачких организација у сектору из члана 3. става 1. овог закона и најмање једног правног лица, односно предузетника који обавља послове прераде, трговине, односно дистрибуције.

Министарство води евиденцију о признатим удружењима произвођачких организација и међугранским организацијама, која нарочито садржи следеће податке: назив, седиште, контакт телефон, број решења о признавању, сектор у којем се оснива.

Решење из става 1. и става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује начин признавања удружења произвођачких организација и међугранских организација, документацију која се доставља за признавање, као и образац захтева за признавање.

Министар ближе прописује начин вођења евиденције, као и образац евиденције о признатим удружењима произвођачких организација и признатим међугранским организацијама.

Прилагођавање понуде захтевима тржишта

Члан 21.

Ради подстицања активности организација из члана 16. и члана 20. овог закона, које се односе на прилагођавање понуде захтевима тржишта, осим активности која се односи на повлачење пољопривредних производа са тржишта, Министарство спроводи активности с циљем:

- 1) побољшања квалитета пољопривредног производа;
- 2) промовисања организације производње, прераде и маркетинга;
- 3) праћења кретања тржишних цена;
- 4) израде краткорочних и дугорочних прогноза производње.

г) Прилагођавање понуде у сектору вина

Члан 22.

Ради стабилизације тржишта и спречавања тржишних поремећаја у сектору вина, министар одређује мере како би се прилагодила понуда у сектору вина.

Мере из става 1. овог члана не смеју:

- 1) се односити на трансакције после првог стављања на тржиште одређеног производа из сектора вина;
- 2) дозволити договор о ценама, укључујући случајеве када су цене постављене као смернице или препоруке;
- 3) спречити доступност рода који би иначе био доступан.

д) Уговорни односи

Члан 23.

Пре испоруке пољопривредног производа пољопривредног произвођача прерађивачу или откупљивачу, пољопривредни произвођач и прерађивач или откупљивач морају закључити уговор у писаној форми.

У случају из става 1. овог члана, први прерађивач или откупљивач мора да понуди предлог уговора у писаној форми за испоруку производа од стране пољопривредног произвођача.

Призната произвођачка организација може да преговара у име својих чланова о уговорима којима се уређује испорука пољопривредног производа од пољопривредног произвођача прерађивачу или откупљивачу.

Влада утврђује пољопривредне производе из сектора из члана 3. став 1. овог закона за које је обавезно закључење уговора између пољопривредног произвођача и прерађивача или откупљивача.

Министар ближе прописује основне елементе уговора између пољопривредног произвођача и прерађивача или откупљивача за пољопривредне производе прописане актом Владе из става 4. овог члана.

2. Мере уређења тржишта

Обухват мера уређења тржишта

Члан 24.

Мере уређења тржишта обухватају:

1) интервенције на тржишту, и то:

(1) јавну интервенцију;

(2) подршку приватном складиштењу;

(3) посебне интервентне мере;

2) посебну подршку за пољопривредне производе која се односи на:

(1) мере подршке побољшања прехранбених навика деце и омладине;

(2) оперативне програме у сектору воћа и поврћа.

а) Интервенције на тржишту

Јавна интервенција

Члан 25.

Јавна интервенција обухвата откуп, складиштење, односно начин располагања откупљеним пољопривредним производима и спроводи се током тржишне године за следеће пољопривредне производе, и то:

1) у сектору житарица – обичну пшеницу, тврду (дурум) пшеницу, јечам и кукуруз, у периоду од 1. новембра текуће године до 31. маја наредне године;

2) у сектору говеђег и телећег меса – свеже или расхлађено месо, и то: трупови и полутке, компензиране четврти, предње четврти (нераздвојене или раздвојене) и задње четврти (нераздвојене или раздвојене), током целе календарске године;

3) у сектору млека и млечних производа – маслац произведен од пастеризоване павлаке добијене директно од крављег млека, са минималним садржајем масноће од 82% и са максималним садржајем воде од 16% и обрано млеко у праху добијено од крављег млека поступком распршивања, које садржи најмање 34% беланчевина у безмасном сувом остатку, у периоду од 1. марта до 30. септембра текуће године.

Поступак јавне интервенције спроводи се када је тржишна цена пољопривредних производа у секторима из става 1. овог члана нижа од референтне цене.

Критеријуме за одређивање референтне цене и референтну цену утврђује Влада.

У оквиру јавне интервенције из става 1. овог члана откупљују се пољопривредни производи пореклом из Републике Србије, који испуњавају услове у погледу квалитета и класирања.

Откуп пољопривредних производа као мера јавне интервенције из става 1. овог члана спроводи се по утврђеној интервентној цени која не сме бити виша од референтне цене.

Влада уређује услове под којим се спроводи јавна интервенција у погледу врсте, количине и квалитета и класирања пољопривредног производа, као и у погледу корисника мера уређења тржишта у зависности од сектора, начин спровођења јавне интервенције и потребну документацију, начин формирања и утврђивања интервентне цене, период спровођења јавне интервенције, начин складиштења откупљених пољопривредних производа и основне елементе управног уговора о откупу у оквиру јавне интервенције, као и финансијска средства потребна за спровођење јавне интервенције.

Поступак продаје пољопривредних производа који су били предмет јавне интервенције мора да се обавља на начин којим се спречава поремећај на тржишту и којим се обезбеђује једнак приступ пољопривредним производима и једнако поступање према купцима.

Продаја пољопривредних производа који су били предмет јавне интервенције спроводи се по цени утврђеној актом Владе из става 9. овог члана или прикупљањем понуда.

Влада уређује услове у погледу врсте, количине, продаје и периода продаје пољопривредних производа, као и начин продаје пољопривредних производа који су били предмет јавне интервенције и основне елементе управног уговора о продаји у оквиру јавне интервенције.

Складиште за потребе чувања пољопривредних производа који су предмет јавне интервенције треба да испуњава услове у погледу објекта и техничке опремљености.

Министар ближе прописује услове за складиште у погледу објекта и техничке опремљености за потребе чувања пољопривредних производа који су предмет јавне интервенције.

Управа са корисником мера уређења тржишта закључује управни уговор о откупу, односно продаји пољопривредних производа у оквиру јавне интервенције.

Подршка приватном складиштењу

Члан 26.

Подршка приватном складиштењу спроводи се када је тржишна цена пољопривредног производа нижа од референтне цене, као накнада дела трошкова складиштења.

Подршка приватном складиштењу одобрава се за следеће пољопривредне производе:

- 1) у сектору шећера – бели рафинисани шећер;
- 2) у сектору говеђег и телећег меса – свеже или расхлађено месо говеда;
- 3) у сектору свињског меса – свеже или расхлађено свињско месо;
- 4) у сектору овчијег и козијег меса – свеже или расхлађено овчије и козије месо;
- 5) у сектору млека и млечних производа – маслац произведен од павлаке добијене директно од крављег млека и обрано млеко у праху добијено од крављег млека.

Подршка приватном складиштењу одобрава се за пољопривредне производе пореклом из Републике Србије, који испуњавају услове у погледу квалитета и класирања.

Влада уређује услове под којима се спроводи подршка приватном складиштењу у погледу врсте, количине и квалитета и класирања пољопривредног производа, као и у погледу корисника мера уређења тржишта у зависности од сектора, начин спровођења подршке приватном складиштењу и потребну документацију, начин утврђивања висине средстава за подршку приватном складиштењу, период приватног складиштења и основне елементе управног уговора о приватном складиштењу, као и финансијска средства потребна за спровођење подршке приватном складиштењу.

Складиште за потребе чувања пољопривредних производа који су предмет подршке приватном складиштењу треба да испуњава услове у погледу објекта и техничке опремљености.

Министар ближе прописује услове за складишта у погледу објекта и техничке опремљености за потребе чувања пољопривредних производа који су предмет подршке приватном складиштењу.

Управа са корисником мера уређења тржишта закључује управни уговор о приватном складиштењу пољопривредних производа који су предмет подршке приватном складиштењу.

Обавеза класирања у поступку јавне интервенције и подршке приватном складиштењу

Члан 27.

Говеђе месо које је предмет јавне интервенције, односно говеђе и свињско месо које је предмет подршке приватном складиштењу, мора бити од трупова, полутки и четврти код којих је обављено класирање.

Говеђе месо које је предмет јавне интервенције или подршке приватном складиштењу мора бити добијено од животиња старијих од осам месеци.

Свињско месо које је предмет подршке приватном складиштењу мора бити добијено од животиња које нису коришћене у приплоду.

Посебне интервентне мере

Члан 28.

Посебне интервентне мере спроводе се у сектору говеђег и телећег меса, свињског меса, овчијег и козијег меса, живинског меса, јаја и млека и млечних производа, ради спречавања тржишних поремећаја насталих услед:

- 1) примене мера за спречавање ширења болести животиња;
- 2) губитка поверења потрошача због постојања опасности за јавно здравље, односно здравље животиња.

Мере које се спроводе у случају из става 1. тачка 1) овог члана, могу да се донесу једино ако су предузете ветеринарско-санитарне мере које су неопходне за сузбијање болести и у трајању које је потребно за поновну стабилизацију тржишта.

У случају из става 1. тачка 2) овог члана, посебне интервентне мере могу се донети и за пољопривредне производе из других сектора наведених у члану 3. став 1. овог закона.

Влада уређује врсте посебних интервентних мера, временски период примене тих мера, начин спровођења посебних интервентних мера и потребну документацију, као и финансијска средства за њихово спровођење.

б) Посебна подршка за пољопривредне производе

Мере подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине

Члан 29.

Ради побољшања прехранбених навика деце и омладине који похађају образовно-васпитне установе и подизања свести у широј јавности о значају здраве исхране у развоју деце и омладине, Влада доноси:

- 1) програм мера подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине у сектору млека и млечних производа;
- 2) програм мера подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине у секторима воћа и поврћа и прерађевина од воћа и поврћа.

Програми из става 1. овог члана нарочито садрже период за који се доносе, анализу стања, циљну групу, листу производа који могу да буду предмет подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине, критеријуме за избор производа, трошкове који се надокнађују у оквиру мере, циљеве и показатеље успешности и праћења тих програма, начин вредновања, оцењивања и извештавања о спровођењу тих програма, као и потребна финансијска средства за спровођење програма и начин финансирања.

Програми из става 1. овог члана објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Пољопривредни производи који су предмет подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине морају бити пореклом из Републике Србије и морају да испуњавају услове у погледу квалитета и тржишног стандарда.

Право на коришћење мера подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине има правно лице, односно предузетник који испоручује производе образовно-васпитним установама.

Министар, уз сагласност министра надлежног за послове просвете, ближе прописује врсту образовно-васпитне установе у којој се мера спроводи, период спровођења мере, јединицу локалне самоуправе на којој се мера спроводи, услове остваривања мере подршке, трошкове који се надокнађују у оквиру мере, начин спровођења мере и потребну документацију, као и начин финансирања.

Министар, уз сагласност министра надлежног за послове просвете и министра надлежног за послове здравља, ближе прописује производе са количином obroка са листе производа који могу да буду предмет подршке побољшању прехранбених навика деце и омладине.

Оперативни програми у сектору воћа и поврћа

Члан 30.

Влада доноси програм за одрживе оперативне програме у сектору воћа и поврћа, који нарочито садржи период за који се доноси, анализу стања, циљеве и показатеље успешности и праћења тог програма, начин вредновања, оцењивања и извештавања о спровођењу оперативних програма, као и начин финансирања.

Програм из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Министарство прати реализацију програма из става 1. овог члана и предлаже усклађивање тог програма са реалним потребама у сектору воћа и поврћа.

Оперативни програм у сектору воћа и поврћа, који мора да буде усклађен са програмом из става 1. овог члана, доноси призната произвођачка организација, односно признато удружење произвођачких организација из сектора воћа и поврћа.

Оперативни програм из става 4. овог члана доноси се за период од најмање три, а највише пет година и може да се измени на начин на који се доноси.

Оперативни програм из става 4. овог члана мора да садржи најмање два циља од циљева наведених у члану 17. став 1. тачка 7) овог закона или најмање два од следећих циљева:

- 1) планирање производње, укључујући предвиђање и праћење производње и потрошње;
- 2) побољшање квалитета производа, у свежем или прерађеном облику;
- 3) подизање комерцијалне вредности производа;
- 4) промоцију производа, у свежем или прерађеном облику;
- 5) заштиту животне средине, посебно у вези са заштитом вода и методама производње које поштују животну средину, укључујући органску производњу;
- 6) спречавање кризних ситуација и управљање тим ситуацијама.

Управа одобрава оперативни програм из става 4. овог члана и утврђује право на подршку за спровођење тог оперативног програма на основу захтева за одобравање оперативног програма.

Произвођачка организација подноси годишњи извештај о спровођењу оперативног програма за претходну годину најкасније до 15. фебруара текуће године, заједно са захтевом за исплату.

Министар ближе прописује начин одобравања оперативног програма и исплате за спровођење оперативног програма, као и образац оперативног програма, образац захтева за одобрење оперативног програма и образац захтева за исплату за спровођење оперативног програма.

Обавезе корисника мера уређења тржишта

Члан 31.

Корисник мера уређења тржишта дужан је да:

- 1) даје тачне податке и документацију за остваривање права на мере подршке;
- 2) наменски користи исплаћена новчана средства у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона;
- 3) врати исплаћена новчана средства ако су ненаменски коришћена, односно ако су исплаћена на основу нетачних података;
- 4) врати новчана средства ако су неосновано исплаћена услед административне грешке;
- 5) чува документацију на основу које је остварио право на мере уређења тржишта пет година од дана исплате новчаних средстава.

Корисник мера уређења тржишта дужан је да врати исплаћена новчана средства, увећана за износ затезне камате у складу са законом, најкасније у року од 30 дана од дана правноснажности решења којим се утврђује обавеза да се изврши повраћај новчаних средстава, ако се не придржава обавеза из става 1. тач. 1)–3) овог члана.

Корисник мера уређења тржишта који није вратио средства у складу са ст. 1. и 2. овог члана не може да оствари право на мере уређења тржишта прописане овим законом до измирења насталих новчаних обавеза.

3. Спровођење правила и мера уређења тржишта

Буџетско планирање правила и мера уређења тржишта

Члан 32.

За спровођење правила уређења тржишта из члана 18. овог закона и мера уређења тржишта из чл. 25. и 26. и чл. 28–30. овог закона, Влада за сваку буџетску годину утврђује обим средстава, врсте и максималне износе по врсти мера у складу са овим законом и законом којим се уређује буџет Републике Србије.

Обим средстава из става 1. овог члана утврђује се у оквирима буџета Министарства.

Средства за правила и мере уређења тржишта из члана 18, чл. 25. и 26. и чл. 28–30. овог закона исплаћују се до износа финансијских средстава који је утврђен актом Владе из става 1. овог члана.

Спровођење правила и мера уређења тржишта

Члан 33.

Приликом спровођења правила и мера уређења тржишта пољопривредних производа Управа:

- 1) спроводи поступак за остваривање права на подршку из члана 18, чл. 25. и 26. и чл. 28–30. овог закона;
- 2) припрема и објављује јавне позиве;
- 3) прима, евидентира, контролише и обрађује захтеве у складу са овим законом;
- 4) спроводи административну контролу и контролу на лицу места;
- 5) доноси управне акте и закључује уговоре којима се утврђују права и обавезе;
- 6) одобрава и спроводи плаћања корисницима;
- 7) спроводи поступак за повраћај средстава у случају неиспуњења обавеза од стране корисника или неосноване исплате средстава;

8) води евиденцију корисника правила и мера уређења тржишта, која нарочито садржи податке о кориснику (име и презиме, пословно име, адреса пребивалишта, односно седишта, јединствени матични број грађана, односно матични број), врсту правила и мере уређења тржишта, износ средстава;

9) пред надлежним судовима покреће поступке у вези са својим управним актима и закљученим уговорима за спровођење захтева и мера уређења тржишта;

10) доставља извештаје и анализе министру;

11) обавља друге послове, у складу са овим законом.

Административна контрола из става 1. тачка 4) овог члана обухвата контролу усклађености поднетих захтева са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

На питања поступка која нису другачије уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења евиденције корисника правила и мера уређења тржишта.

Контрола на лицу места

Члан 34.

Послове контроле спровођења правила уређења тржишта из члана 18. овог закона и мера уређења тржишта из чл. 25. и 26. и чл. 28–30. овог закона, обавља Управа преко државних службеника распоређених на пословима контроле на лицу места (у даљем тексту: контролори).

Контролор има службену легитимацију у обављању послова контроле на лицу места.

У обављању послова контроле на лицу места, контролор има право и дужност да:

- 1) врши увид у документацију везану за остваривање права у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 2) врши контролни преглед засада, пчелињака, пословних и производних простора, објеката, уређаја, робе и пословне документације;
- 3) фотографише, односно сачини аудио-видео запис контролног прегледа из тачке 2) овог става;
- 4) проверава испуњеност услова за остваривање права у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 5) предузме друге мере и радње у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

У вршењу послова контроле на лицу места, контролор је овлашћен да:

- 1) наложи извршење мера и радњи уз одређивање за то потребног рока;
- 2) изради извештај о мерама и радњама у вршењу послова контроле на лицу места;
- 3) обавести друге службе Управе, ако постоје разлози за предузимање мера из делокруга рада тих служби;
- 4) привремено одузме документацију и предмете који у поступку пред Управом или судском поступку могу да послуже као доказ;
- 5) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;

6) обавести други орган ако постоје разлози за предузимање мера за које је тај орган надлежан;

7) предузима друге мере и радње у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

О извршеном привременом одузимању документације и предмета из става 4. тачка 4) овог члана контролор издаје потврду.

Корисник мера уређења тржишта код кога се врши контрола дужан је да контролору омогући вршење контроле и пружи потребне податке, као и да на његов захтев, у одређеном року, достави или припреми податке и материјале који су контролору потребни за вршење послова контроле.

Министар ближе прописује начин обављања контроле на лицу места и образац службене легитимације контролора.

III. ТРГОВИНА СА ДРУГИМ ДРЖАВАМА

Увозне и извозне дозволе

Члан 35.

Ради ефикасног управљања тржиштем пољопривредних производа, испуњења међународних обавеза, праћења спољнотрговинских токова и тржишних кретања, као и доношења мера прописаних овим законом и прописима којима се уређује спољнотрговинско пословање, Министарство издаје дозволе за увоз, односно извоз пољопривредних производа са листе производа за које се издају дозволе за увоз, односно извоз.

Дозволе из става 1. овог члана издају се на основу поднетог захтева.

Издавање дозвола из става 1. овог члана може се условити полагањем средстава осигурања ради гаранције да ће пољопривредни производ за који је дозвола издата бити увезен, односно извезен за време важења дозволе.

Управа царина прати и надзире реализацију увоза и извоза производа по дозволама издатим у складу са ставом 1. овог члана и податке о томе доставља Министарству.

Министарство води евиденцију о издатим дозволама за увоз, односно извоз, која нарочито садржи податке о: броју поднетих захтева за дозволе, броју издатих дозвола, искоришћеним и неискоришћеним количинама пољопривредних производа по захтевима и издатим дозволама.

Влада утврђује листу производа за које се издају дозволе за увоз, односно извоз, врсту осигурања и висину средстава осигурања, начин полагања и враћања средстава осигурања, образац захтева за издавање дозволе за увоз, образац захтева за издавање дозволе за извоз, образац дозволе за увоз и образац дозволе за извоз.

Тарифне квоте

Члан 36.

Тарифне квоте за увоз пољопривредних производа у секторима из члана 3. став 1. овог закона расподељују се, у складу са прописима којима се уређује спољнотрговинско пословање, применом једне од следећих метода:

- 1) према хронолошком реду датума прихватања декларација за стављање у слободан промет (метода „први дошао – први услужен”);
- 2) пропорционално количинама које су тражене приликом подношења захтева (метода „истовремене провере”);
- 3) узимајући у обзир традиционалне токове трговине (метода „традиционални увозници/нови увозници”);
- 4) комбинацијом метода из тач. 1)–3) овог става или другом методом која омогућава једнак третман увозника пољопривредних производа у оквиру тарифне квоте.

Контролу и праћење тарифних квота у складу с методом из става 1. тачка 1) овог члана обавља Управа царина у складу са царинским прописима.

Министарство додељује тарифне квоте из става 1. тач. 2)–4) овог члана на основу поднетог захтева, а расподелу тих квота врши у складу с методом из става 1. тач. 2)–4) овог члана према редоследу поднетих захтева.

Управа царина прати и контролише увоз у оквиру тарифних квота и податке о искоришћености квоте доставља Министарству.

Влада ближе уређује начин и избор методе за расподелу тарифне квоте за производе из сектора наведених у члану 3. став 1. овог закона и прописује образац захтева за доделу тарифне квоте, као и начин и рокове извештавања о увозу у оквиру тарифних квота.

Ванредне интервентне мере

Члан 37.

Ванредне интервентне мере спроводе се ради ефикасног и правовременог спречавања, односно отклањања тржишних поремећаја проузрокованих значајним растом или падом цена на унутрашњем или иностраним тржиштима или другим догађајима и околностима који доводе или прете да доведу до значајних поремећаја на тржишту.

Мерама из става 1. овог члана нарочито се могу изменити обим, трајање, као и други захтеви и мере уређења тржишта прописане овим законом или укинути увозне дажбине у целини или делимично, за одређене количине пољопривредних производа или у одређеном временском периоду у мери и року потребном да се реши поремећај на тржишту, поштујући обавезе које произлазе из међународних споразума.

Мере донете у складу са ставом 1. овог члана могу остати на снази у периоду не дужем од 12 месеци.

Ако су поремећаји на тржишту из става 1. овог члана присутни након истека периода из става 3. овог члана, преиспитује се донета мера и продужава се за нови период који није дужи од 12 месеци или се доноси друга адекватна мера у складу са законом.

Средства за спровођење ванредних интервентних мера обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Влада, на предлог Министарства или министарства надлежног за послове царинског система и царинске политике или министарства надлежног за послове унутрашње, односно спољне трговине, уређује врсту ванредних интервентних мера и начин њиховог спровођења, као и финансијска средства за њихово спровођење.

Административна контрола

Члан 38.

Административна контрола захтева из чл. 35. и 36. овог закона обухвата контролу усклађености поднетих захтева са овим законом и прописима донетим на основу овог закона, коју обавља Министарство или други орган надлежан у складу са овим законом.

IV. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ОБУКЕ

Члан 39.

Надлежна инспекција, контролна тела, овлашћени трговац, односно класификатор имају право и обавезу стручног усавршавања.

Субјекти из става 1. овог члана усавршавају се и подлежу прописаној провери знања у оквиру програма које доноси Министарство.

Министар прописује програме обуке и стручног усавршавања.

V. НАДЗОР

Инспекцијски надзор

Члан 40.

Инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство преко пољопривредног, ветеринарског и фитосанитарног инспектора у складу са надлежностима уређеним посебним прописима и овим законом.

Надзор над радом правних лица овлашћених за вршење послова у складу са овим законом врши Министарство, у складу са законом којим се уређује државна управа.

Права и дужности инспектора

Члан 41.

У вршењу послова инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да:

- 1) проверава да ли се пољопривредни производи за које су прописани тржишни стандарди стављају на тржиште у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 2) проверава да ли се прописане дефиниције, ознаке и продајни називи за пољопривредне производе који се стављају на тржиште употребљавају у складу са овим законом, прописима донетим на основу овог закона и прописом којим се уређује декларисање, означавање и рекламирање хране;
- 3) проверава да ли се необавезне резервисане напомене употребљавају у складу са овим законом, прописима донетим на основу овог закона и прописом којим се уређује декларисање, означавање и рекламирање хране;
- 4) проверава да ли је извршено класирање у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 5) проверава испуњеност услова за обављање класирања у објектима за клање, као и услове које треба да испуњава класификатор;
- 6) проверава да ли се евидентирају подаци о броју грла на којима је извршено класирање, о класама и о ценама;
- 7) проверава да ли контролно тело испуњава услове прописане овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 8) проверава да ли контролно тело има овлашћење у складу са овим законом;
- 9) проверава да ли контролно тело обавља послове у складу са датим овлашћењем, овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 10) проверава да ли контролно тело уписује извршене контроле у евиденциони лист и да ли евиденциони лист чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима;
- 11) проверава да ли је издат сертификат који прати пољопривредни производ у сектору воћа и поврћа приликом стављања на тржиште;
- 12) проверава да ли трговац воћем и поврћем испуњава услове за упис у Регистар трговаца;
- 13) проверава да ли је трговац воћем и поврћем уписан у Регистар трговаца;
- 14) проверава да ли трговац воћем и поврћем испуњава услове за овлашћивање у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 15) проверава да ли овлашћени трговац воћем и поврћем обавља послове у вези са контролом усклађености воћа и поврћа са тржишним стандардима у складу са датим овлашћењем, овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 16) проверава да ли овлашћени трговац воћем и поврћем уписује извршене контроле у евиденциони лист и да ли евиденциони лист чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима;
- 17) проверава да ли је издат сертификат за хмељ;
- 18) проверава да ли призната произвођачка организација, признато удружење произвођачких организација и призната међугранска организација испуњавају услове и поступају у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 19) проверава спровођење мера из члана 22. овог закона;
- 20) проверава да ли су закључени уговори у складу са чланом 23. овог закона;

21) проверава испуњеност услова које треба да испуни складиште за потребе чувања пољопривредних производа који су предмет јавне интервенције и подршке приватном складиштењу у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

22) контролише извршавање мера по овом закону;

23) предузима друге мере и радње у складу са овим законом.

Мере које налаже надлежни инспектор Министарства

Члан 42.

У вршењу послова из члана 41. овог закона надлежни инспектор Министарства је овлашћен и дужан да:

1) нареди ограничење или забрану промета до отклањања недостатака пољопривредних производа, ако не испуњавају прописане тржишне стандарде у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

2) нареди ограничење или забрану промета до отклањања недостатака пољопривредних производа, ако дефиниције, ознаке и продајни називи за пољопривредне производе који се стављају на тржиште нису у складу са овим законом, прописима донетим на основу овог закона и прописом којим се уређује декларисање, означавање и рекламирање хране;

3) нареди ограничење или забрану промета до отклањања недостатака пољопривредних производа, ако се необавезне резервисане напомене не користе у складу са овим законом, прописима донетим на основу овог закона и прописом којим се уређује декларисање, означавање и рекламирање хране;

4) нареди отклањање неправилности у примени овог закона и прописа донетих на основу овог закона и одреди рок у коме се то мора учинити;

5) нареди отклањање неправилности у раду тела овлашћених у складу са овим законом, као и признате произвођачке организације, признатог удружења произвођачких организација и признате међугранске организације и одреди рок у коме се то мора учинити;

6) нареди отклањање недостатака, односно забрани употребу просторија и опреме, ако ти недостаци утичу на квалитет или исправност ускладиштених пољопривредних производа који су предмет јавне интервенције и подршке приватном складиштењу у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона и одреди рок у коме се то мора учинити;

7) нареди отклањање недостатака, односно забрани употребу опреме за класирање, ако ти недостаци утичу на обављање класирања у објектима за клање и одреди рок у коме се то мора учинити;

8) нареди отклањање недостатака који се односе на лице које обавља класирање и одреди рок у коме се то мора учинити;

9) поднесе захтев за покретање прекршајног поступка и пријаву за привредни преступ због кршења одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона;

10) нареди предузимање и других мера, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Надлежност за решавање о жалби

Члан 43.

На решење надлежног инспектора може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана достављања писаног решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

На питања инспекцијског поступка која нису уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор.

VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

Новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) не достави Министарству податке из члана 5. став 2. овог закона;
- 2) стави на тржиште пољопривредне производе који нису у складу са прописаним захтевима из члана 7. овог закона;
- 3) обавља класирање трупова у објектима за клање супротно одредбама члана 8. став 3. овог закона;
- 4) не доставља Министарству, односно контролном телу у прописаном року податке о броју грла на којима је извршено класирање, као и о класама и о ценама (члан 8. став 5);
- 5) обавља послове супротно овлашћењу из члана 9. став 6. овог закона;
- 6) сертификат не прати пољопривредни производ у сектору воћа и поврћа приликом стављања на тржиште (члан 10. став 2);
- 7) не уписује податке из члана 10. став 5. тачка 1) овог закона у евиденциони лист и евиденциони лист не чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима (члан 10. став 6);
- 8) не достави Министарству квартални збирни извештај о подацима из члана 10. став 5. тачка 2) овог закона (члан 10. став 7);
- 9) ставља на тржиште свеже воће и поврће, ако није уписано у Регистар трговаца (члан 11. став 1);
- 10) не пријави Министарству сваку промену података из члана 11. став 4. тач. 1)–4) овог закона у року од 30 дана од дана настале промене (члан 11. став 8);
- 11) поступи супротно овлашћењу из члана 12. став 1. овог закона;
- 12) не уписује прописане податке у евиденциони лист и евиденциони лист не чува најмање пет година од дана спроведене контроле усклађености са тржишним стандардима (члан 12. став 3);
- 13) ставља на тржиште пољопривредне производе у сектору хмеља за које није издат сертификат (члан 13. став 1);
- 14) не достави Министарству податке из члана 14. овог закона;
- 15) поступи супротно одредбама члана 19. овог закона;
- 16) поступи супротно мерама из члана 22. овог закона;
- 17) испоручује пољопривредне производе без уговора у писаној форми (члан 23);
- 18) не испуњава услове за складиштење пољопривредних производа који су предмет јавне интервенције (члан 25. став 10);
- 19) не испуњава услове за складиштење пољопривредних производа који су предмет подршке приватном складиштењу (члан 26. став 5);
- 20) поступи супротно одредбама члана 31. овог закона;
- 21) не омогући обављање контроле на лицу места из члана 34. овог закона и не даје тражене податке приликом обављања контроле на лицу места;
- 22) не поступи по решењу надлежног инспектора у складу са одредбама члана 42. овог закона, а у вези са чланом 43. овог закона.

За прекршаје из става 1. овога члана казниће се новчаном казном у износу од 20.000 до 100.000 динара одговорно лице у правном лицу.

Новчаном казном у износу од 20.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у правном лицу ако не евидентира податке о броју грла на којима је извршено класирање, о класама и о ценама у складу са чланом 8. став 4. овог закона.

Новчаном казном од 5.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај физичко лице за радње из става 1. тач. 20) и 21) овог члана.

VII. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за усклађивање пословања

Члан 45.

Правна лица и предузетници дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона и прописа донетих на основу овог закона најкасније у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Доношење подзаконских прописа

Члан 46.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења прописа

Члан 47.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

- 1) одредбе члана 34. Закона о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 10/13 – др. закон и 101/16);
- 2) Правилник о техничким и другим захтевима за дуван и производе од дувана („Службени гласник РС”, број 63/09).

Ступање на снагу закона

Члан 48.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба чл. 7–14, чл. 16–21, члана 23, члана 27, чл. 29. и 30. и члана 39, које се примењују од 1. јануара 2022. године и одредаба чл. 35. и 36. и члана 38, које се примењују од дана приступања Републике Србије Европској унији.